

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Május 18.

Zombor, 1905. május 8.

Még csak rövid 10 nap választ el bennünket a nagy naptól, amelyen az egész ország képviselőjében Zombor város dicső szülöttének, Schweidel József aradi vértanunak szobrát leleplezik.

Nem mulaszthatjuk el, hogy ujólag és ujólag fel ne hívjuk a közönség figyelmét erre az ünnepre. Igaz, hogy a mi hazafias közönségünk buzdításra nem szorul, mégis nekünk kötelességünk kérni a közönséget, hogy a maga részéről tegyen meg mindent az ünnepély fényének emelésére. Ezen a napon az egész ország szeme Zombor város közönségén függ, tehát semmit sem szabad elmulasztani, amit meg kell tenni és amit meg lehet tenni.

A szoborbizottság lázas munkában van. Fáradhatlanul dolgozik, munkálkodik; támogatni, segíteni a bizottságot hazafias kötelesség. Mindenben segédkezet nyújtani, amire nézve a bizottság a közönséghez fordul.

Az ország különböző részeiből nagy számban érkeznek a bejelentések az ünnepélyen való részvételre. A kép-

viselőház küldöttséget küld; a törvényhatóságok is egymásután jelentkeznek.

Alább ujólag közöljük az ünnepély részletes programját.

A diszselőadásra is javában folynak már az előkészületek. Előadásra kerül „Bánk-bán“ II. felvonása, ezenkívül egy alkalmi darab és Horváth Ákos egy újabb gyönyörű melodramája; a dalárda egy hazafias dalt énekel, a zombori műkedvelő zenészek pedig a Hunyady-nyitányt játsszák.

Az ünnepély sorrendje:

Május 17.-én:

Este fél 9 órakor toronyzene a szent István templom erkélyén.

Este 8 órakor diszselőadás a városi színházban.

Május 18.-án:

Reggel 5 órakor riadó.

Reggel 9 órakor Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottságának rendkívüli diszselőgyűlése a vármegyeház nagytermében méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál főispán elnöke alatt.

A közgyűlés megnyitása után a közönség a szobor elé vonul, hol a

leleplezés a következő sorrendben történik meg:

1. Hymnusz. Éneklük a zombori kaszinói és a zombori iparos dalárdák.

2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke.

3. Leleplező beszéd. Mondja Rác Soma, a szoborbizottság alelnöke.

4. Ünnepi beszéd. Mondja Rákosi Jenő, főrendiházi tag.

5. Alkalmi óda.

6. Vértesi Károly a szoborbizottság elnöke a szobrot Zombor szab. kir. város közönségének átadja.

7. Hauke Imre Zombor szab. kir. város polgármestere a szobrot a város közönsége nevében átveszi.

8. A szobor megkoszorúzása.

9. Szózat. Éneklük a zombori kaszinói és a zombori iparos dalárdák.

A leleplezés után a közönség visszavonul a városi közgyűlés színhelyére a diszselőgyűlés folytatása és berekesztése végett.

Déli 2 órakor ünnepi ebéd. Egy teríték ára 4 korona.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Húzzák a harangot . . .

Húzzák a harangot imára, estére,
Összekulesolt kézzel nézek a nagy égre,
Ugyan kiért lesz jobb, ha imámat mondom,
Magamért, vagy értted én édes galambom,
Én édes galambom.

Engem a jó Isten olyan boldoggá tett,
Nem magamért esdek, nem magamért: értted.
— Értted imádkozzam? — hisz megmondtad

régen:

„Benned találtam fel minden üdvösségem,
Én gyönyörűségem!“

S mégis csak könyörgök,
Nem tudom mit kérek?
Mégis csak könyörgök:
Magamért és értted.

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

A halott.

— Guy Maupassant. —

Örültem szerettem őt! Miért is szeret az ember? Valóban bizarr ezen a világon, hogy az ember ne lásson más lényt, csak egyet; hogy lelkében egyetlen gondolaton kívül ne legyen más, szívében egy óhaj s ajakán csupán egy név éljen, mely szüntelenül föltolul, mint a forrás vize, lelke mélyéből, melyet emleget és újra emleget, szakadatlanul, mindenütt, mint valami imát.

Nem mondom el szerelmünk történetét. Olyan az, mint a többi, mindig ugyanaz. Találkoztam vele és beleszerettem. Ennyi az egész. Egy évig éltem vele, karjaiban gyöngéd életet. Tekintete, szavai, ruhájának illata és minden, ami tőle jött, annyira foglyává tett, hogy nem tudtam, éjjel vagy nappal van-e, hogy élek-e vagy meghaltam, ezen a földön vagy máshol.

S ime meghalt. Hogyan, nem tudom. Átázva jött haza egy este esőben. Másnap köhécselt. Aztán körülbelül egy hétig köhögött s aztán ágyba dőlt.

Mi történt aztán, nem tudom.

Orvosok jöttek, inkáltak, eltávoztak.

Hoztak orvosságot, melyet egy asszony megittott vele. Kezei forrók voltak, homloka izzó és nyirkos, szeme ragyogó és szomorú. Szóltam hozzá, felelt. Mit mondtunk egymásnak, már nem tudom. Mindent elfeledtem, mindent, mindent! Meghalt; nagyon emlékezem piciny sóhajára, arra az enyhe kis sóhajra, az utolsóira.

Azután nem tudok semmiről semmit. Láttam egy papot, aki ezt mondta: „Az ön maitresse.“ Ugy tetszett, mintha inzultálná. Hiszen már meghalt. Minek közölni ezt bárkivel. Elűztem. Jött egy másik, ki nagyon jó és igen szelid volt. Zokogtam, midőn róla beszélt.

Ezer dolgot hoztak fel nekem a temetésre nézve. Nem is tudom már miket. Emlékezem azonban igen jól a koporsóra, a kalapácsütésekre, midőn már a koporsóban pihent. Oh Istenem!

Eltemették! El, őt! Néhányan, barátai eljöttek. Én menekültem. Futottam. Sokáig kószáltam az utcákon. Azután hazamentem. Másnap utrakeltem.

Tegnap visszatértem Párisba.

Mikor ismét láttam szobámat, szobán-

A Bácsmezei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Bácsmezei Gazdasági Egyesület f. hó 4-én csütörtökön d. e. 9 órakor tartotta Latinovits Pál főispán elnöke alatt évi közgyűlését.

Jelen voltak: dr. Pertschy Ferenc ny. főorvos, Rác György vm. közgazdasági előadó, Szemző István, dr. Falcione Nándor al-elnök, Vámoscher Nándor, Beke Gyula, Hauke Imre, Kohut Henrik, Diener János, Drach Antal plébános, Györgyovánszky György igazgató, Preszly János, idb. Mihályi János, Szendy István, Mayer Tóbiás, Dombovits fivérek, dr. Hirmann Ferenc, Váhl Ignác, Németh Imre, Vadász Ferenc, Pető Lajos, Cséser Lajos.

Rác György indítványozza, hogy a többi megyei gazdasági egyesület példáját, melyek $\frac{1}{3}$ —1% pótdót kapnak vármegyéjüktől, a mi egyesületünk is kérjen a megyei törvényhatóságtól legalább $\frac{1}{4}$ % pótdót a fentartásához, ami 18,000 koronának felelne meg. A tagdíjak ugyanis nagyon gyéren folynak be, a gazdasági egyesület pedig saját vagyonnal nem rendelkezik s így anyagi eszközök nélkül alig működhetik sikeresen. A pótdós támogatásra annyival inkább szükség van az egyesületnek, mivel a tagdíjakat ugyanis le kell szállítani és az egyesület tisztikarát szaporítani. Indítványozza továbbá, hogy Tallián Béla földmivelésügyi miniszterhez egy üdvözlő felirat menesztessék.

Ezen indítványokat a gazdasági egyesület egyhangulag elfogadta.

Az egyesület vagyoni állapotáról szóló jelentés felolvasása után a számvizsgáló-bizottság javaslatára a felmentvény az egyesületi pénztárnoknak, Auth Györgynek, megadatott.

Miután a választmányi tagok közül br. Rédl Béla, Vojnits Dávid, Gombos Béla, Tárcazy Mór és Thurszky Jenő elhaláloztak, helyükbe az ösziváci gazdakör elnöke dr. Stricker Péter, a hódási gazdakör elnöke Haag Antal, továbbá a kulai fiók-egylet elnöke Hesz Márton szentfülöpi tanító, Szalay Frigyes belügyminiszeri fogalmazó és az elhalt Városov László számvizsgáló-bizottsági tag helyébe szintén Szalay Frigyes lettek egyhangulag megválasztva.

A közgyűlés az igazgató által kidolgozott következő munkatervet fogadta el a folyó évre:

1. Lódiázások tartása két helyen, melyre a miniszter 1000 korona segélyt adott.

2. Marhadíjazások tartása a miniszter 1200 korona segélyéből három helyen.

3. Lóversenyek tartása Zomborban, a melyek rendezésére Szemző István, dr. Molnár Károly, Szalay Frigyes és Városov Károly kérétek fel.

4. Népies gazdasági előadások és tanfolyamok tartása, a vezetőség által meghatározandó helyeken.

5. Községi fűztelepek létesítése, amelyekhez a miniszter ad holdanként 50,000 drb fűzdugványt és 100 kor. segélyt.

6. Gazdasági háziipari tanfolyamokat fog szervezni az egyesület, a vezetőség által annak idején meghatározandó helyeken.

7. Háziipari munkástelepek, illetőleg szövetkezetek szervezése.

8. Kendertermelés, áztatás, kikészítés és az értékesítés előmozdítása.

9. Komlótermelés és értékesítés előmozdítása, komló-egylet alakítása.

10. Mintagazdaság létesítése.

11. Műtrágya és egyéb gazdasági szükségletek közvetítése.

12. Gazdakörök alakítása.

Az utóbbi pontnál a közgyűlés Hesz Márton szentfülöpi tanítónak és gazdasági szakelőadónak a gazdakörök eddigi alakítása körül tanusított működéseért és buzgólkodásáért elismerésének adott kifejezést.

Az igazgató, Györgyovánszky György által felolvasott költségvetést, végül a vezetőségnek 1904. évi működéséről felolvasott terjedelmes jelentést a közgyűlés jóváhagyta.

A közgyűlés déli 12 órakor nyert befejezést.

Komló-egylet.

Néhány év előtt vármegyénkben, annak 8 községében a komlótermelés 54 katasztrális holdnyi területet mutatott ki; míg az idei tavasszal a komlótermelés annyira fejlődött, hogy vármegyénkben a komlókeretek meghaladják a 600 holdat, vagyis felét azon kontingensnek, melyen az egész országban ter-

melnek komlót. Az évi jövedelem körülbelül félmillió koronát tesz ki.

Hogy azonban a termelés egyenlősítve és az értékesítés biztosítva legyen, a termelők elhatározták, hogy egy komló-egyletet létesítsenek, melynek hivatása lesz egy központot felállítani, ott raktárt építeni, abban az idényszerű heti komlóvásárt rendezni, ellenőrizni, hogy új telepítések esetén a komlófajtát csak hatósági engedéllyel lehessen ültetni, a heti piaci tudósításokat jegyezni, a kormánytól vasuti díjleszállítást eszközölni, a helyi ügynökök működését szervezni, komlótermény versenyeket rendezni, szóval mindent megtenni, amit a komlótermelés és értékesítés előmozdítása magával hoz.

Ezen komló-egylet létesítéséhez egybejöttek f. évi május 4-én délután 3 órakor: Rác György, Pertschy Ferenc, dr. Gerich Endre, Szendy István, Eördög Elemér, Pinterovits Jenő, Diener János, Hirmann Ferenc, Kubányi Béla, Vodring Ágoston, Kohut Imre, Scheer Ármán, Kleiner Nándor, Györgyovánszky György, Cséser Lajos vándor szaktanár és Zorád István az O. M. G. E. kiküldött titkára.

Cséser Lajos szakavatott előadása után, kit a vármegyében a komlótermelés létesítésének országnrészre illet, fel lett olvasva az alapszabályok tervezete, melynek tanulmányozására egy bizottság küldetett ki.

H i r e k.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszterium Czajlik István, karcagi földműves iskolai igazgatót a szabadkai földműves iskola igazgatójává nevezte ki.

Kinevezés. A vármegye törvényhatósági bizottsága a megyei árvászeknél összehozott munka feldolgozására ideiglenes munkaerő felfogadását határozta el. Ezen célból Latinovits Pál főispán Petrovits Milivoj ügyvédjelöltet nevezte ki és szolgálattelételre az árvászekhez osztotta be.

Uj érseki biztos. Az újvidéki főgimnázium érseki biztosává a Kalocsa egyházmegyei főhatóság dr. Ámon plébánost nevezte ki.

Választás. A pincédi aljegyzői állásra folyó évi április hó 28-án megtartott választáson több pályázó közül egyhangulag Polyák László volt pirosi segédjegyző választott meg.

kat, ágyunkat, butorainkat, a házat, melyben minden úgy maradt, mint ő életében hátrahagyta, bánatom megújult annyira, hogy öngyilkossági szándékból csaknem kiugrottam az ablakon. S minthogy nem voltam képes időzni e falak közt, melyek észrevehetetlen hasadékaikban ezer atomját tartották meg az ő lényének, tettének, leheletének, veltem kalapomat, hogy eltávozzam. Midőn az ajtóhoz értem, az előcsarnok nagy tükre előtt, melyet ő helyezett oda, hogy egész toalettjét mindennap tetőtől talpig megszemlélhesse, e tükkörrel szemben hirtelen megálltam, szememet a síma, mely és üres üvegre szegezve és egész testemben remegve. Ugy tetszett, hogy megszerettem ezt az üveget. Hozzáértem, minő hideg volt! Oh, az emlék, ez a fájó emlékü tükkör, mely él és annyi fájdalmat okoz!

Szerencsés emberek, kiknek lelkén, mint e tükrön a visszavert sugarak, lesiklik a fájdalom s felednek mindent, mi szívüket megtöltötte, mindenkit, aki szerelmmel, vonzódással szemlélődött bennük. Mennyire szenvedek!

Kimentem és anélkül, hogy tudtam,

vagy akartam volna, a temető felé indultam és megleltem sírját a márványkereszttel, melyen e szavak állottak: „Szeretett, szerettek, meghalt.“

Itt nyugszik lent, feloszolva! Minő borzalom! Zokogtam, homlokkal a földre borulva.

Sokáig, sokáig maradtam így. Aztán észrevettem, hogy beköszöntött az est. Erre valami bizarr vágy, kétségbeesett szerelmes örült kívánsága lepott meg. Az egész éjet vele akartam tölteni, az utolsó éjet zokogva a sírhantjap. De meglátnak és elkergetnek. Mit tegyek? Ravaszkodtam. Fölálltam s bolyongni kezdtem az elenyészettek birodalmában. Mentem, mendegéltem. Minő kicsiny volt az a másik város oldalt, az élők. A holtak mégis többen vannak, mint az élők. Nekünk magas házak kellene, utcák, annyi hely, hogy a négy nemzedék, mely a napot nézi, megigya a források vizét, a szőlők borát, a szántóföldek kenyerét.

S a halottak összes nemzedékei számára, az eltűnt emberiség összes tagjai számára elég egy sírkert, csaknem semmi. A

föld magába zárja, a feledés elborítja őket. Isten veletek!

A temető végén egyszerre észrevettem az elhagyott temetőt, azt, melyben a rég elhunytak bevezik a talajjal való vegyülésüket, ahol már a keresztek is korhadóban vannak, ahova eltemetik az utoljára érkezöket. Tele van szabadon tenyésző rózsákkal, erős fekete ciprusokkal. Szomorú fenséges sírkert, melyet emberi holttestek táplálnak.

Egyedül voltam, egészen egyedül. Egy zöldülő fa alá bujtam, egészen elrejtözve annak buja, sötét ágai közé.

És vártam egy fatörzsbe kapaszkodva, mint valami hajótörött a roncsba.

Mikor beköszöntött az éj, a sötét, nagyon sötét éj, elhagytam rejtekhelyemet és halkán, néma, lassu léptekkel jártam e halottakkal teli talajon.

Sokáig, nagyon sokáig bolyongtam s nem leltem meg őt. Karjaimat kitarva, tágra nyílt szemekkel, sírkereztékbe untalan beleakadva kezeimmel, lábaimmal, térdeimmel, mellemmel, söt fejemmel is kószáltam anélkül, hogy megleltem volna. Mint utját kereső világtalan ember, megtapogattam, érintettem

Plébános vizsga. Május 3-án folytak le Kalocsán a plébánosi (synodalés) vizsgák, mely alkalommal Milla Imre, Kanyó Tamás és Golinich Ferenc főegyházmegyei papok jelentek meg a vizsgálaton. A vizsgát mindhárman sikerrel tették le.

Államsegély. A földmivelésügyi miniszter Latinovits Pál főispán közbenjárására a bácsordási tejszövetkezet berendezési költségeinek részbeni fedezésére 600 korona államsegélyt engedélyezett.

Halálozás. Vukicsévits Péter Zombor sz. kir. városnak volt polgármestere életének 80-ik évében folyó évi május hó 5-én este tizenegyedfél órakor elhunyt. Munkás életét egészen szülővárosa közügyeinek szentelte. Polgártársainak szeretete és becsülése kísérte pályáján végig. Az emelte a polgármesteri székbe is. Szelíd lelke a duzzogást nem ismerte. Mikor a politikai helyzet változása a város első polgárának kitüntető címétől megfosztotta, nem vonult félre, hanem ép oly kedvvel és lelkiismeretességgel szolgálta a várost második polgárul, mint annakelőtte elsőül. A társas életben a nyugodt vidámság megtestesülése volt. Ő volt az egész város értelmiségének szeretett Péter bátyja. Temetésén is, mely 7-én d. u. 1/2 5 órakor volt, impozáns módon nyilatkozott meg még egyszer, utólszor az általános szeretet és végtisztesség megadásában. Mi is kegyeletes emlékezéssel küldjük utána bucsuszózatunkat: isten veled! — Családjá a következő gyászjelentést adta ki: Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett jó atyám, bátyám, nagybátyám és nagyatyám Vukicsévits Péter Zombor szab. kir. város volt polgármestere, nyug. és tb. tanácsnoka, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, Zombor szab. kir. város bizottsági tagja stb. hosszú és súlyos betegség után, 79-ik évének betöltése után, f. évi május hó 5-én este féltizenkét órakor jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei folyó évi május hó 7-én délután fél 5 órakor fognak a görög keleti szerb szent Györgyről nevezett templomban beszentaltni és azután a szerb nagytemetőben a családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Zombor, 1905. évi május hó 6-án. Béke lebegjen hamvai felett! Vukicsévits Katinka, leánya. Vukicsévits Gy. Miklós, öcsese. Vukicsévits Vera férjezett Konyovits Dávidné, unokahuga. Vukicsévits B. Pál, unokaöcsese. Vukicsévits B. Pálné, menyje. Vukicsévits Nikica Péter, unokája.

Egy esperes lemondása. Habram János, tb. kanonok, bácsmartonosi plébános, a zentai kerület esperese benyújtotta az érseki hatósághoz egyházi javadalmáról való lemondását.

Esküvő. Vadász Jenő pénzügyi irodatiszt folyó hó 11-én vezeti oltárhoz a róm. kath. plébániatemplomban özv. Mayer Frigyesné leányát, Gizellát. Tanuk lesznek: a menyasszony részéről Major József pénzügyi s. titkár és a vőlegény részéről Karcher Károly pénzügyi számellenőr.

Uj jegyző Regőcén. Regőcén tegnap volt a jegyzőválasztás. Egyhangulag Hiel József bácskereszturi segédjegyző választotta meg.

Halálozás. Gräber Béla gazdálkodó élete 26-ik évében Budapesten elhunyt. Temetése május hó 8-án nagy részvétellel ment végbe. A szondi r. k. sírkertben lévő családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Figyelmeztető. Ezen uton ismételtelen felkérem a helyi hatóságokat, hivatalokat, plébániákat, intézeteket, egyesületeket, társaságokat stb., hogy a május 18-iki ünnepélyen való megjelenésüket legkésőbb május 10-ig annál inkább bejelentsék alulirotnál, mert ellenkező esetben megfelelő helyről nem gondoskodhatok. Zombor, 1905. május hó 8-án. Buday Gerő, titkár.

Esküvő. Dr. Halastik Pál körorvos folyó hó 7-én vezette oltárhoz Szamosy Vil-mát Stoószon.

A titeli agrárbank. Titelen dr. Thurszky Pál tb. megyei főorvos, ügyvivő igazgató vezetésével a Zombori Agrárbank bevonásával 120.000 korona alaptőkével megalakult és működését megkezdte.

Takarmányhiány. A földmivelésügyi miniszter Latinovits Pál főispán közbenjárása folytán Sajkásszentiván község előjáróságának 50 métermázsa, Tiszaistvánfalva község előjáróságának pedig 100 métermázsa szénát bocsájtott rendelkezésre azon meghagyással, hogy azt métermázsanként 6 kor. 72 fillér kedvezményes árban adja el a lakosoknak.

Leányegylet. Csütörtökön népes értekezleten Strósz Gizella óvónő elnöklete alatt elhatározták az adai uri leányok, hogy felekezeti különbség nélkül egyetemet alakítanak, melynek rendeltetése főképpen a műveltség és női hasznos ismeretek terén való önképzés.

Uj templom. Mohol község plébánosa az ottani r. kath. magyar templomot óriási arányokban majd egészen újra építteti. A templom hosszát 12 méterrel nagyobbítva 52 méterre építik, a torony egészen új lesz. 57 méter magasban hordozza megváltónk jelét, a szent keresztet. Megyénknek templomai között egyik előkelő helyet fogja a moholi szép templom elfoglalni. Az építés ideje alatt az apácázárdai kápolnában vannak az isteni tiszteletek. Nagy Boldogasszony napjára el fog készülni a szép templom.

Az öngyilkos ifju. Élte huszadik tavaszán vált meg az élettől e hó 6-án Weincz Pál pénzügyi számgyakornok a kaszánya melletti fenyves erdőnek egyik elrejtett helyen, ahol önkézével vetett véget annak. A mai koraérett ifjuságnak egy nagyon szomorú típusát látjuk mi a szerencsétlen ifjuban, ki oly korban unta meg az életet, mielőtt azt tulajdonképpen még ismerte volna. A pályáján már kezdetben is oly szépen induló fiatalember a múlt hó végén ment fel Budapestre az állami számviteli államvizsga letétele végett. A gyors felfogási képessége, továbbá szorgalmas készütsége mellett hivataltársai a legjobb sikert jósolták neki, mégis megmagyarázhatatlan okokból e hó 2-ikára kitűzött vizsgálat elől állítólag visszalépett. E hó 5-én az esti fél 9 órai vonattal érkezett vissza Zomborba s a vasuti állomásról a városba jött, ahol megfordult még az egyik kávéházban is s itt egyik barátjával sakkozott, innen csak a késő éjjeli órákban távozott el, hogy szörnyű tettét véghez vigye. Tettének tulajdonképeni okát eddig nem sikerült megtudni, mivel leszámítva a tárcájában talált papírszeletet, melyre az volt írva, hogy: „Nem érdemes élni“, semmi olyasfélét nem hagyott hátra, amelyből következtetni lehetne halálára. Temetése vasárnap, e hó 7-én volt. Végtisztességén megjelentek testületileg a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség s a kir. adóhivatal tisztikara, azonkívül barátai és nagyszámu közönség. Az elhunytat özvegy anyján kívül Rezső nevű hadapród fivére is gyászolja. Nyugodjék békével! (Az itt felsorolt adatok szolgáljanak kiigazításul egyik lapjárunk téves közleményére.) — A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Weincz Pálné szül. Bunyád Matild és gyermeke Rezső a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy felejtethetlen jó fiam, illetve testvérem Weincz Pál m. kir. pénzügyi számgyakornok f. évi május hó 6-án életének 20-ik évében váratlanul elhunyt. Felejtethetlen drága halottunk hült teteme f. évi május hó 7-én délután 5 órakor fog a gyászházban (Raditsits-utca 77. sz. a.) a r. kath. egyház szer-tartásai szerint beszentaltni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1905. évi május hó 6-án. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott! — Tiszt-társai a következő gyászjelentést adták ki: A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság és mellé rendelt számvevőség tisztikara szomorodott szívvel tudatja, hogy szeretett kartársa Weincz Pál m. kir. számgyakornok f. évi május hó 6-án életének 20-ik évében elhunyt. Zombor, 1905. évi május hó 6-án. Áldás és béke poraira!

a sírköveket, a vasrácsokat, a vaskoszorúkat, az elhervadt virágokat. Ujjaimmal olvastam a betűket, rajtuk jártatva ujjaimat. Minő éj, minő éj. Nem találtam meg az ő sírját.

Semmi holdfény. Csak a vak éjszaka. Féltem, rettenetesen féltem ezeken a szűk ösvényeken két sor sírhalmok közt. Sírhalmok mindenütt és mindig csak sírhalmok. Jobbra, balra, előttem, körülöttem mindenütt sírhalmok. Leültem az egyikre, most már esuklottak a térdeim. Hallottam, mint dobog a szívem. De hallottam mást is! Mit? Valami határozatlan zűrt! Örült agyam képzelgése volt-e a sűrű, sötét éjben, vagy a rejtelmes föld alatt, a holttestekkel bevetett talajból hallatszott-e a zaj? Körülnéztem.

Mennyi ideje időztem itt, nem tudom. Az iszonyattól megbénultam, orditozásra, halálra készen.

Egyszerre úgy tetszett, hogy a márványlap, melyen ülök, megmozdul, mintha valaki emelné. Egy ugrással a másik siron termettem és láttam, igen láttam, hogy a márványlap, melyet elhagytam, egyenesen fölemelkedik, a halott megjelenik, egy csontváz, lepeltelenül, meggömbült gerinccel. Bár az éj koromsötét

volt, láttam, határozottan láttam. A kereszten olvashattam a következőket:

„Itt nyugszik Jacques Olivant, meghalt ötvenegy éves korában. Övét szerette, becsületes és jó volt s elhunyt az Urban.“

A halott is elolvasta a sírkövére irtakat. Azután éles kavicssal kezdte levakarni a föliratot s midőn mindent lekapart, üres szemével megszemlélve az imént még beírt helyet, mutató ujjával fénylő betűkkel, aminő a gyújtó nyoma a falon, helyébe irta a következőket:

„Itt nyugszik Jacques Olivant, meghalt 51 éves korában. Durvaságával siettette atyja halálát, kinek vagyonát ohajtotta örökölni, gyötörte nejét, kizozta gyermekeit, megesalta szomszédait, amikor tehetett, lopott s mint nyomorult jellem mult ki.“

Mikor befejezte az irást, a halott me-reven szemlélte művét. Megfordulva észre- vettem, hogy minden sír megnyílt s minden halott előjött és mind levakarta a rokonok által bevéselt hazugságokat, hogy ráírja az igazat.

És láttam, hogy mind felebarátainak hóhérja volt, gyűlöletesek, beestelenek, két-

szinűek, hazugok, gazok, rágalmazók, irigyek, aljasok, azok a jó apák, hü házastársak, áldozatkész gyermekek, szeplőtelen szüzek, becsületes kereskedők, a feddhetetleneknek ismert férfiak és nők.

Egyidejűleg irták örök pihenőhelyük küszöbén a könyörtelen és szent igazságot, melyet nem ismer a világ vagy legalább mutatja, hogy nem ismeri.

Gondoltam, hogy neki is kellett sírjára vésnie valamit. És most már rettegés nélkül, futva a félig nyílt sírok, a halottak és esontvázak közepett, odamentem hozzá, egyenesen az ő sírhalmához. Meg is leltem azonnal.

Ráismertem anélkül, hogy szemfedővel letakart arcát láttam volna.

S a márványkeresztben, melyen az imént azt olvastam, hogy:

„Szeretett, szerették és meghalt.“

Ez volt olvasható:

„Egyszer, hogy megesalja szeretőjét, esőben kiszökött, megfázott és meghalt.“

Másnap, napfölkeltkor egy sír mellett elaléltan találtak meg.

Papp Dezső.

Kath. legényegylet Bajmokon.

Bajmokon mult vasárnap délután nagy lelkesedés között megalakult a legújabb bácskai kath. legényegylet. A bajmoki iparos és kereskedő ifjuság mestereikkel és főnökeikkel mintegy százan megjelentek ezen a várva-várt alakuláson. Nagy érdeklődés, éljenzés és tüntető lelkesedéssel folyt le a gyűlés, melynek végével Kuluncsics elnök megköszönve a nem várt általános érdeklődést, kitartásra buzdítva a nagyszámu ifjuságot, a pártoló iparosok és kereskedők további támogatását kérte.

Kérelem Zombor város közönségéhez. Dicső vértanunk szobrának május hó 18-án országos ünnepély keretében történelmi leleplezésére előreláthatólag igen sok budapesti és vidéki vendég (főrendek, képviselők, főispánok, törvényhatóságok, tudományos egyletek és intézetek kiküldöttei, újságírók stb. stb.) fog városunkba érkezni, akiknek elszállásolásáról a szoborbizottság csak úgy gondoskodhatik, ha a n. é. közönség őt ebben a nagy és nehéz munkában kellő készséggel támogatja. Ezért a bizottság már jó előre is azon tiszteletteljes kérelemmel fordul Zombor városának hazafias lakóihoz, hogy május hó 17. és 18-ikára a lehetőséghez képest 1 vagy 2 szobát az ide seregülő idegenek rendelkezésére bocsátani és ebbeli hajlandóságukat vagy az elszállásolási ifjusági bizottság tagjainál, kik majd személyesen is előterjesztik a szoborbizottság jelen kérelmét, vagy pedig Prokópy Imre tanárnál akár szóval, akár írásban bejelenteni szíveskedjenek. Meséket regélnék mindenfelé az évszázadok óta híres bácskai vendéglátásról. Most rajtunk áll, hogy e legendaszerű hirt valónak tüntessük fel s megmutassuk ország-világ előtt, hogy igazi magyaros, hamisítatlan bácskai vendégszeretettel fogadjuk azokat, kik a mi hazafias örömlünkben részt kérve, velünk együtt akarják ünnepelni városunk büszkeségének: Schweidel József vértanunak megdicsőült emlékét. — Tisztelettel felkérem mindazokat, kik a Schweidel-szobor leleplezésének napján rendezendő diszebédén részt venni akarnak, hogy ebbeli szándékukat nálam legkésőbb május 12-ig akár szóval, akár írásban bejelenteni szíveskedjenek. A diszebédén hölgyek is vesznek részt. Egy teríték ára 4 korona. A szoborbizottság megbízásából: Prokópy Imre.

Óriási tűz Baján. Bajáról jelentik, hogy ott szombat délelőtt háromnegyed tizenkét órakor az ugynevezett Szállásvárosban tűz ütött ki, mely az óriási szélvihar következtében veszedelmes gyorsasággal terjedt, úgy hogy rövid idő alatt öt utca lángokban állott. A tűz a városban óriási rémületet okozott s a tűzoltóság és katonaság a legnagyobb erőfeszítés dacára sem volt képes a tüzet lokalizálni. Az égő városrész az óriási hőség miatt megközelíthetetlen volt. A keletkezett tűz következtében több mint 40—50 lakóház és gazdasági épület esett a tűz martalékául, sok szegény embert hajléktól és összes holmijától fosztva meg.

Betörés egy adóhivatalba. Titeli levelezőnk írja: A titeli kir. adóhivatalba április 29-éről 30-ára menő éjjelen ismeretlen tettesek betörték és onnan 1454 drb marhalvelet elloptak. A pénzszekrény feltörését meg sem kísérelték, csak az adótárnok, Kucséra Mihály íróasztalának fiókjait feszítették föl. A hivatalos helyiség fa- és pénztár vasajtáját is, valamint az adótárnok fiókjait fejszével törték fel. A nyomozás rögtön elrendeltetett, de még eddig eredményre nem vezetett.

Agyonütötte a gerenda. Mernyák Mihály topolyai lakos 67 éves ácsmester folyó hó 4-én együtt dolgozott Füttyü Péter szintén topolyai ácsesal Bácsyulafalván egy új épület tetőzetén s egy vastag gerendát igyekeztek a tetőzetre felhuzni; a gerendát valahogyan elszalasztották s Mernyákot oly szerencsétlenül érte annak egyik vége, hogy az nyomban megbalt.

Újabb vádak a szabadkai rablógyilkos szövetkezet ellen. Míg a pestvidéki törvényszéknél erőlyesen munkálkodnak a rablógyilkos szövetkezet összes bűntényeinek földérintésén, Szabadka és környékén is furd-

hatlanul nyomoznak az esetleges kiderítetlen bűntettek után. Most a topolyai csendőrörstől érkezett jelentés három rendbeli ugyanazon időre eső bűntettéről, amelyek valószínű tetesei szintén a csanavéri-uti rablógyilkosok. A kihallgatottak ugyanis egészen úgy vallanak, hogy a megtámadók személyleírása teljesen ráillik Barna Lukácsra és Kadványi Dávidra. A csendőr jelentés szerint március 1-én Bozsó Mátyás zezedi tanyai lakost támadták meg a szabadkai határban. Bozsó buzát vitt egy szabadkai gőzmalomba s az uton az erdők között rohanta meg a két rabló, egyikük megragadta a ló kantárszárát, a másik baltát emelt reá és pénzét követelték. Bozsó azonban a lovak közé csapott, melyek szerencsésére kiragadták vakmerő megtámadói közül. A másik rablómerényletet még ugyanazon nap délelőtt 11 órakor követték el Szalma Mihályné átokházai lakosnó ellen, aki gyalogszerrel ment a városba. Erre az asszonyra is baltát fogtak és így kényszerítették a magával hozott piaci élelmiszerek átadására. A harmadik rablási kísérlet ideje ugyanazon napra esik, amelyen a csanavéri rablógyilkosságot követték el, március 19-ére. Sztanek Mihály volt a megtámadott, aki a bajsai határban levő Leibach-féle szállásról jött errefelé. A két ismeretlen egyén azonban nem érthette el kocsiját, miért golyót is küldtek utána, de a lövés nem tett kárt s Sztaneknek sikerült üldözői fegyverei elől megmenekülni. A szabadkai rendőrség ezen bejelentéseket is a pestvidéki ügyészséghez továbbította, hól ezen ügyeket is fel fogják venni a kiderítendő bűntettek közé.

Öngyilkosság. Hummer Géza bezdáni szabóság szive táján kétszer mellbe lötte magát egy revolverrel. Az alig 18 éves fiatalember állítólag szerelmi bánatában emelt fegyvert önmaga ellen. Életbenmaradásához kevés remény van.

A magyar gazdatisztek nyugdíjgyi országos kongresszusa.

A Vaszyri Kolos herecegprimás fővédnöksége, Kossuth Ferenc, gr. Zichy Jenő, gr. Apponyi Albert, gr. Batthyány Tivadar, gr. Batthyány Lajos, Bánffy Dezső, Barabás Béla, gróf Benyovszky Dezső, Bujánovics Sándor, Gorove László, gr. Károlyi Sándor, gr. Mailáth Gusztáv Károly erdélyi püspök, Papp Elek, Papp Géza, Rákosi Jenő, Weisz Berthold, gr. Zichy Aladár és Zsilinszky Mihály államtitkár védnöksége alatt álló Magyar Gazdatisztek Nyugdíjgyi Országos kongresszusa Budapesten, folyó évi május hó 21-én délelőtt 10 órakor a Vigadóban tartatik meg, amelyen Magyarország összes földbirtokosai, bérloői és gazdatisztei — oklevelesek és nem oklevelesek — jogosítva vannak részvenni. A 2 koronás részvételi jegy, amelyet kivétel nélkül mindenkinek meg kell váltani, vasuti, gőzhajózási. — Budapesten a szállodai, étkezési, színházi, sőt bevásárlási árkedvezményekre is jogosít. A részvételi jegyek díja a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületéhez (Budapest, Baross-tér 14.) küldendő és pedig mielőbb, hogy a mérsékelt utazási igazolványok szétküldése kellő időben eszközölhető legyen. Az érdeklődők, kik a kongresszus tárgyalása alapjául szolgáló Merza-féle nyugdíjgyi javaslatot ismerni óhajtják, forduljanak a nevezett gazdatiszti országos egyesülethez.

Névmagyarosítás. Ipaes Mátyás óbecsei lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel „László”-ra magyarosította.

Közigazgatási bírósági döntvény. A magyar királyi közigazgatási bíróság általános közigazgatási osztálya abban a kérdésben, hogy a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének megállapításánál a közkereseti társaságok által fizetett egyenes állami adók a cégtulajdonosok adójaként számba vehetők-e vagy nem, a következő határozatot hozta: A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének megállapításánál a közkereseti társaságok által fizetett egyenes állami adók a cégtulajdonosok adójaként számba veendőek, ha magából az adóhivatal kimutatásából kitűnik, hogy az adó a társaság tagjai között miként oszlik meg, vagy pedig ha egyébként igazoltatik, hogy az adó alapját

képező társasági vagyonhoz vagy jövedelemhez a társaság egyes tagjainak milyen arányban van joga.

Öngyilkossági kísérlet. Csala Sándor honvéd hadapród tiszthelyettes a mult héten a hűdsági vasuti állomáson meglötte magát. A golyó szerencsére nemesebb részeket nem talált, s így van még remény arra, hogy a fiatal embert megmentik az életnek.

Gyilkos anya. Zentán egyik iparos a mult héten felment a padlására, hogy a kertjében szükséges és tavaly felrakott drótkötelet lehozza. Amint a kéménykabinba bepillantott, ott egy téli kendőt látott összegyűrve. Ügyet sem vetett rá, de mikor lement, feleségének szemrehányást tett, hogy miért dobják a kéménykabinba a téli kendőt. Erre felküldték a cselédet, hogy hozza le a kendőt onnan. Mikor a cseléd a kabinból kivette a kendőt, rettentetes búz áradt ki belőle. Kibontotta, s nagy megdöbbenéssel látta, hogy abban egy holt s már teljesen elrothadt csecsemő holtteste van. Azonnal jelentést tett gazdájának a felfedezésről, mire lehozták, megvizsgálták a kendőt s abban a nem régen a házban hosszabb ideig szolgált Molnár Rozál cselédeány kendőjét ismerték fel. A vizsgálatot az ügyben most folytatják. A gyanu Molnár Rozál cselédeányra irányul, mert az ő kendőjében volt elrejtve a kis csecsemő hullaja.

Agyonnyomta a gyermekét.

Szabadkáról írják: Egy szegény szolgálonő merő véletlenségből saját gyermekének halálát idézte elő. Doszkoeki Györgynek hívták az öt hetes csecsemőt, akit anyja a gyermekmenhely által megbízott gondozótól magával hozott a városba, ahol régebbi szolgálatadóját látogatta meg. Az asszony éjjelre is a családnál maradt s gyermekével együtt aludt a részére átengedett nyughelyen. A szerencsétlenséget álmában okozta a gyermek anyja, nyughatatlan álma közben ugyanis egész testével a fiúcskára nehezedett, úgy hogy mire felébredt, holttestet talált maga mellett. A boldogtalan anya ellen megindították az eljárást.

Öngyilkossági kísérlet. Rác Péter bajai kocsis afölötti bánatában, hogy a felesége faképnél hagyta, öngyilkossági kísérletet követett el. A padlásra ment s egy gerendára felakasztotta magát. De idejekorán észrevették s megmentették.

Művészet — Irodalom.

Beniczky-Bajza Lenke, a nemrégiben elhunyt kiváló író legsikerültebb elbeszélése, a „Yelda” képezi az „Érdekes Könyvtár, a világ legolcsóbb folyóirata legújabb füzetének első közzeményét. A közkedvelt író összes jó írói tulajdonai, gyönyörű stílus, forrón érző szív és kiváló emberismeret nyilvánul meg ezen elbeszélésben, melynek olvasása bárkinek is gyönyörűségére szolgálhat. A dús tartalmu füzet közül még költeményt gróf Zichy Gézától, novellát Thury Zoltántól, míg a külföldi irodalmat Csehov és Picon egy-egy mesteri elbeszélése képviseli. Gazdag az ismeretterjesztő és a „Rejtvényvilág” rovat is, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer. „Érdekes Könyvtár” a világ legolcsóbb folyóirata. Előfizetése felévre 1 korona, mely összeg a kiadóhivatalba (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő. Mutatványfizet ingyen.

Az Amatőr. Alig egy hete, hogy „Az amatőr” diszes kiviteli és gazdag tartalmu husvétii albummal lepte meg olvasóit, máris újabb művészeti szenzációt nyújt a most megjelent 15-ik számban. Ugyanis a művészi aktfényképezést mutatja be cikkben és képekben „Az Amatőr” e legújabb száma. Berlin legnagyobb festőművésznojeinek, Hanni Schwarz-nak decens művészi aktfelvételei valóban hivatvák arra, hogy hazai amatőrreinkkel e műfajt megismertessék és művelésére őket buzdítsák. Kohlman Artur dr.-nak az aktfényképezésről írt művészeti tanulmánya pedig az aktfényképezés kultiválását megnemhezítő álszeméremmel és e műfajjal szemben nálunk — bizony ma még nagyon erősen érezhető elfogultsággal iparkodik megküzdeni. Cikkében egyrészt a képzőművészetnek többi

agaiban, — a festés és szobrászatban — már megszokottá vált nuditással szemben elfoglalt művészet-erkölcsi felfogásuk kialakulásának történetét vázolja, másrészt — öva intvén az amatőröket a művészi akt-fényképezést hájszálévalasztó pornografiától — alapos művészeti előtanulmányokra buzdít és a nézetek tisztázására megnyitja lapjának hasábjait a nagyközönségnek is. „Az Amatőr” ez által is újabb bizonyosságát adja annak, hogy komoly művészet-kulturális missziót óhajt végezni. S kiváló tulajdonságai, mint gyönyörű szép, igazán művészi illusztrációi és meglepően érdekes cikkei és rovatai révén nemcsak az amatőr- és szakfényképezőknek, hanem a műpártoló nagyközönségnek érdeklődésére is legteljesebb mértékben érdemes. Az Amatőr előfizetési ára negyedévre 3 kor. 50 fill. Egyes szám ára 60 fillér. Mutatvány-számot készséggel és ingyen küld a kiadóhivatal, ha ez iránt hozzá (VII., Király-utca 89. sz. alá) fordulnak az érdeklődők.

Komlóbalhafogó készülék.

A készülék áll egy fordított csonkakúp alakú bádgedényből, melynek terjedelme oly méretekkel bír, hogy a hajtani kezdő komlótövekre ráhelyezhető legyen. Fenekén vályuszerűen felhajtott prémmel bír, melynek széle kissé befelé hajlik. A készülék egyik oldalán kis gömbölyű lefelé hajlított lyukkal van ellátva, amelybe egy pyrethrum-fujtató van helyezve. Átellenes oldalán felül egy parafadugóval elzárható másik lyukkal bír, melyen keresztül a vályuban elhasznált viz kiüríthető.

A készüléket hosszas próbák után sikerült ilyen alakban — mint céljának legmegfelelőbbet — előállítanom és szabadalmaztatnom.

Ugyanis az egész eljárás keresztülvitele a komlóbalha élettani tulajdonságainak megismerésén alapul.

Többféle kulturnövényünket szokta a balha pusztítani, így a repcét, répát stb. Ezek ellen alkalmazásban is van bizonyos összefogó készülék és pedig valamely ragadós, hernyónyvszerű anyaggal bevont ruha, melyet akár nyéllal ellátott lécen, akár kerekre alkalmazott rudon lebegtetünk a repce, vagy répa sorai felett. A lebegő ruhától, sőt gyakran annak árnyékától a balhák felugrálhatnak és a ragadós anyaggal bevont szövetre ragadnak, hol természetesen megsemmisülnek.

Nem így a komlóbalha. A komlóbalha a repcebálnál jóval kisebb s a kibuvó komlóhajtásokat töméntelen mennyiségben belepí s azok nedvét szívja. Így aztán az elpusztult hajtások helyett kénytelen a komlótő az ő rejtett rügyeiből új és új hajtásokat fejleszteni, amelyek természetesen a töke életterejét fogyasztják. Csak hogy ezzel a bajnak korántsines vége; a balhasereg nem hogy kevesbednek, hanem a jó idő és a meleg fokozódásával szaporodik. Hiába permetezzük bármily anyaggal, nem tudunk neki ártani. Amikor először fellépett nálam a baj, megkísértem 2—3 és 4 százalékos bordói keverékekkel permetezni; miután ez sikertelennek mutatkozott, áttértem a petroleum-emulzióra, amelyet házi szappannal készítettem. Hiába volt minden permetezés, a balhát elpusztítani nem sikerült. Esők után pár órára mintha kevesebb lett volna; de amint fölmelegedett az idő, ismét teljes számban folytatta rombolását, sőt mintha még szaporodott volna is.

A következő évben már komolyabban foglalkoztam ezzel a kártékony állattal. Április közepe táján tényleg kezdett már jelentkezni és attól fogva napról-napra szaporodott. Az elmúlt évi sikertelenség nem csüggesztett el,

újból a permetező-anyagokban kerestem az orvoslást. Végig próbáltam a thanatout, a pyrethrumos emulziót, sőt végre az arzén-savas rezet is, azonban sikertelenül. Pedig ezek az erős anyagok a legtöbb fajta apró állati ellenséget el szokták pusztítani. Így eltelt ismét egy év hiábavaló kísérletezésekkel a komlóbalha nem fogyott, hanem tömegben szaporodott s rombolását folytatta mindaddig, míg életfeladatának eleget nem tett, vagy tojásait le nem rakta, hogy a következő évben még nagyobb számban lepje el a komlót.

Érdekes tulajdonsága a komlóbalhának, hogy lustább természetű, mint az egyéb balhafélék. Az árnyéktól vagy a közeledő alaktól nem fél; kezünkkel megközelíthetjük, sőt megfoghatjuk, mégsem ugrik el. Mégis napos időben valamivel élénkebb, mint borult időben vagy esti és reggeli órákban.

Lehetetlen tehát valamely enyves, ragadós, lebegtetős készülékkel összefogdosni.

Valamely hermetikusan elzárt készüléket kellett tehát kitalálnom, amely olyképpen legyen megszerkesztve, hogy könnyen továbbvihető legyen egyik komlótőkéről a másikra és alkalmas legyen arra is, hogy beléje pyrethrumport fuvathassunk, amely a balhákat izgalomba hozza, hogy így felugrálva a vályuszerű nyílásba hulljanak, amelybe vizet öntünk (még célszerűbb a quassia-oldat) hol a balhák csakhamar elpusztulnak.

A készülék tényleg sikeresen bevált. A pyrethrumpor hatása folytán a felizgatott balhasereg a készülék oldalfalához verődött, ahonnan a pyrethrum hatása folytán felkábultan csakhamar lecsuszott a vályuszerű mélyedésbe, hol a vízben csakhamar megfult.

A készülék hatását olyképpen figyeltem meg, hogy felül, a bádgedető közepébe kis üvegablakocsát tettem. A gyakorlatban ez azonban bátran elhagyható, mert csak drágítaná a készüléket.

Miután, mint a leirtakból kitűnik, bizonyos ideig kell a készüléknek egy-egy komlótővön maradnia, míg a balhák a pyrethrum hatása folytán mind felugrálnak és behullálnak a vályuba, ennél fogva a védekezésnél kívánatos 4—5 készülék alkalmazása. Ha a 4—5 készüléket egyszerre letesszük 4—5 egymás melletti komlótőre s az elsőnél megkezdjük a befújtatást, mire a negyedikhez, vagy ötödikhez érünk, ezalatt eltelt 4—5 perc. Ez az idő teljesen elegendő arra, hogy az első készülék már továbbvihető legyen; utána a második és így tovább. Egy ember 4—5 készülékkel kényelmesen elbánhat s két-három nap alatt könnyen végig mehet egy hold komlóson.

A későbbi balhaivadékok megjelenése kívánatosá teszi a védekezés ismétlését. Sőt a teljes irtást sikerrel csak úgy eszközölhetjük, ha a balhák tenyészideje alatt állandóan használjuk a készüléket. Illetőleg mindaddig, amíg a komló hajtása oly magasságot el nem ér, hogy a készülékbe többé bele nem fér. Egyébiránt ekkor már a balhainvázio sokkal kevésbé veszélyes, mint a gyenge hajtásokon.

A munkásokat arra kell figyelmeztetni, hogy a pyrethrum-fujtatót csak nagyon gyengéden szabad nyomkodni, mert különben sok rovarpor elpazarlódnék, anélkül, hogy hatását érvényesítené, miután a pyrethrum nem tömegben fejti ki hatását, hanem csak akkor, ha ködszerűen hull a rovarokra.

Nagyon ajánlatos a pyrethrum-por (dalmát rovarpor) bevásárlásánál óvatosaknak

lennünk, nehogy állott, vagy hamisított rovarport kapjunk. Ezért csak elsőrendű győgyár-kereskedésekből szerezzük azt be.

Egyébiránt a készülék gyártója gondoskodott arról, hogy a készülék megrendelői közvetlenül nála is megrendelhessék a legjobb minőségű rovarport és pedig kgrmmonkint 3 kor. 40 fillérért vagy negyed kgrmmos próbacsomagokban 85 fillérért.

Egy hold komlóra a védekezésnél körülbelül 1 kg. rovarpor szükségesletik.

A készülék gyártását és forgalomba hozatalát Demjén Ignác budapesti gyáros (VIII., Magdolna-utca 14. sz.) vállalta el. Ő hozzá intézendők tehát a megrendelések is.

A készülék ára teljesen felszerelve darabonként 6 korona, melyhez csekély csomagolási költség járul. A készülék postán is küldhető és hozzá lehet csomagolni a tetszés szerint megrendelt rovarport is, melynek mint említve volt, ára kgrmmonkint 3 kor. 40 fillér, avagy egy negyedkgrmmnak 85 fillér.

Rácalmás, 1905. április hó.

Bajor József.

NYILTTÉR. *)

Háztulajdonosok és földbirtokosok,

kik ingatlanaira I. vagy II. helyre **olcsó törlesztéses kölcsönt** felvenni óhajtanak, forduljanak bizalommal **Gerő Albert** v. intézeti ügyészhez **Budapest, VII., Dohány-u. 84.** Minden felvilágosítás díjtalan. *—2

*) Az a rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Új fodrásznő.

Özv. Braunsteiner Mihályné szül. Hóss Karolina a mélyen tisztelt hölgyközönségnek szíves tudomására hozza, hogy Budapesten egy jó hírnevű fodrásznőtől kiképeztetést nyervén, Zombor város nagyérdemű hölgyközönségének pártfogásába ajánlja magát. — Lakik: Kistemető-utca 539. sz. alatt. 3—2

2310. szám.

kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Csurog községben leköszönés folytán üresedésbe jött egy gyalog és egy lovasrendőri állásra pályázat hirdettetik, s felhivatnak mindazok, kik eme állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi május hó 20. napjáig** alulírott előjárósághoz adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazása a gyalogrendőrnek 480 korona, a lovasnak pedig 480 kor. fizetés és 240 kor. lótartási átalány.

A felszerelésről, valamint a ruházatról a község gondoskodik.

Csurog, 1905. május hó 6-án.

2—1

Az előjáróság.

Eladó butor.

Elegáns uri hálószo-
butor eladó. — Bővebbet
Gonczlik Péternél Tár-
czay-ház.

Újdonság!!!

15 perc alatt száradó szobapadló

EMAIL
LAKK.

1 líveg 2 kor. 40 fl., 1/2 líveg 1 kor. 30 fl.
0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Legfinomabb

Borostyán lakk.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Fehér, vörös és fekete

EMAIL

Mosdók, ablakdeszkák, hintók stb. má-
zolására. 5-1

PARQUET fénymáz
és viasz.

Fehér, sárga és sötétsárga színben.

KAPHATÓ:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN

Bajor József-fele szabadalmazott

komlóbalhafogó

4-2 kapható

DEMJÉN IGNÁC

budapesti gyárosnál (VIII., Magdolna-u. 14.)

6 koronáért.

Dalmát rovarpor hozzá negyed-
kilónként 85 fillér.

A készülék a m. kir. állami rovartan
állomás és Cséser Lajos szaktanár álta
ajánlva van.

Földeladás esetleg bérbeadás.

A zombori 4858. számú betétben
felvett és néhai Braun Fülöp volt
ósziváci lakos hagyatékát képezett **165**
katasztrális hold zombori
föld örökáron eladó, esetleg bérbe
adandó. 2-2

Közelebbi értesítés **Popper Mór-
nál** kapható **Dunabökenyén.**

Uj osztálysorsjegy főelárusítás Zomborban.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága alulirott cégnek
a XVI. sorsjátéktól kezdve

az osztálysorsjegyek főelárusítását engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig
oly esőkönnyösen távol maradt főnyereményt nekünk lesz módunkban
kifizetni.

Vásároljunk tehát osztálysorsjegyet a XVI. sorsjáték első osz-
tályához (huzás május 25. és 26-án) 14-12

Herczog Testvérek bankcégnél,

ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

**Egy egész 12 kor., egy fél 6 kor.,
egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1-50 kor.**

1848/1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A vármegyei törvényhatósági bi-
zottságnak 1407/jegyzk. 32287/alisp.
1903. sz. a. készített jogérvényes sza-
bályrendeletével Katymár és Madaras
községekből alakított, — de ez ideig
ideiglenesen betöltve volt VI. kémény-
seprői kerületre pályázatot hirdetek és
felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az
1884. XVII. t. c. 4. §-ában előírt ké-
pesítést, nemkülönben rovatlan, józan
előéletét igazoló okmányokkal felszerelt
kérvényeiket hozzám **1905. évi ju-
nius hó 3-ig** terjesszék be.

A később érkező vagy kellően fel-
nem szerelt kérvények figyelembe vé-
tetni nem fognak.

Bácsalmás, 1905. május hó 3-án.

Szutrély Lipót,

főszolgabíró.

2-2

2429/1905 kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Ofutak köz-
ségben leköszönés folytán üresedésbe
jött községi I-ső irnoki állásra ezennel
pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy szabály-
szerűen felszerelt kérvényüket hozzám
legkésőbb **f. évi május hó 15-ig**
annál is inkább terjesszék be, mert a
később érkezettek figyelembe nem ve-
hetők.

Megjegyzem, hogy ezen állás java-
dalmazása előleges részletekben fize-
tendő 720 korona.

A jegyzői oklevéllel bírók előny-
ben részesülnek.

Ujvidék, 1905. április hó 29-én.

Mezey Imre,

főszolgabíró.

2-2

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 45 kr.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.

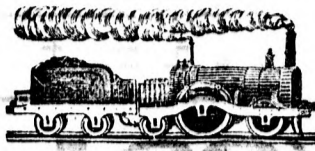
Keil-féle padlófénymáz 45 kr.

Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-8

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1905. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.			
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55		10.00
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52		6.37
	1.26	4.15		6.48	5.32	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	9.08	
	1.56	4.43		7.10	6.01		Csantavér		10.26	6.53		1.02	8.18	
	2.21	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.41	7.31	
	2.47	5.36			7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.14		
	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.57		
	3.28	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.39		
	3.45	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.21		
	4.06	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.30	7.56	11.00		

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.00	7.12	1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50			
4.11	7.22	1.25		Baja-szállásváros		9.08	3.15	6.42			
4.25	7.35	1.38		Vaskut		8.53	2.59	6.26			
4.51	8.00	2.01		Gara		8.32	2.37	6.00			
5.09	8.17	2.16		Pigyica		8.17	2.17	5.35			
5.37	8.45	2.39		Sztanisics		8.00	1.57	5.12			
5.56	9.03	2.56		Gákova		7.36	1.28	4.40			
6.15	9.22	3.14		Nenadics		7.15	1.08	4.16			
6.25	9.32	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05	12.57	4.05			
2.25	6.51	3.51	ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20	7.00			
2.31	6.57	3.57		Zombor-vásártér		6.13	11.13	6.52			
2.41	7.07	4.07		Fernbach-szállás		6.04	11.04	6.41			
2.50	7.16	4.16		Zsárkóvác		5.56	10.56	6.32			
3.06	7.30	4.30		O-Szapár		5.42	10.42	6.15			
3.35	7.49	4.49		Bresztovác		5.27	10.28	5.51			
4.05	8.10	5.12		Hódságh		5.02	10.02	5.21			
4.46	8.35	5.37		Parabuty		4.43	9.45	4.43			
5.00	8.49	5.51		Paraga		4.22	9.25	4.10			
5.40	9.16	6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.04	9.09	3.26			
5.54	9.30	6.23		Bulkesz		3.50	8.55	3.11			
6.16	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán		3.39	8.44	2.59			
6.50	10.10	7.03		Futtak		3.10	8.16	2.20			
7.13	10.31	7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.45	7.51	1.40			

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.50	6.55	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.41	12.59	10.35	
5.25	2.26		7.25		Tavankut		6.17		12.37	10.09	
5.45	2.46	7.19	7.53		Bajmok		5.53	9.11	12.20	9.51	
6.16	3.17	7.41	8.32		Nemes-Militics		5.02	8.46	11.44	9.10	
6.30	3.31	7.53	8.50	érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.35	11.27	8.51	
7.28	4.00	8.13			Prigl.-Szent-Iván			8.14	10.55	8.14	
7.42	4.13	8.23			Szóna			8.04	10.37	7.53	
7.54	4.24	8.33		érk.	GOMBOS	ind.		7.55	10.25	7.40	
9.18	5.25	9.13		ind.	ERDŐD	érk.		7.20	9.17	6.03	
9.30	5.37	9.23		érk.	DÁLYA	ind.		7.09	9.05	5.50	

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.40	1.32		ind.	SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
5.08	2.00			Békova		8.07	4.58				
6.19	3.21		érk.	ZENTA	ind.	6.40	3.40				
7.47	5.27			Ada		5.26	2.19				
8.10	5.42			Mohol		5.05	2.02				
8.30	6.02			Bács-Petrovoscéllő		4.39	1.37				
8.56	6.28		érk.	ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind.	O-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Gospodince		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	8.55	5.00			

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01					
7.00	5.38	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38					
7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33					
7.31	6.24		Káty		5.06	2.15					
7.42	6.38		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56					
7.57	7.00		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41					
8.11	7.18		Vilova—Gardinovce		4.04	1.26					
8.24	7.34		Lok		3.48	1.14					
8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00					

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.59	6.10	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.49	5.30					
7.21	6.33		Telecska		5.26	5.09					
7.42	6.58		Kula		5.14	4.57					
7.53	7.09		Béla-puszta		4.50	4.37					
8.06	7.28		Torzsa		4.37	4.26					
8.32	7.57		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.18	4.07					
8.49	8.15		Szilbás		3.51	3.43					
9.21	8.41		GAJDOBRA		3.39	3.31					
9.53	9.13	érk.	PALÁNKA	ind.	2.55	2.45					

Oda				Szabadka—Baja				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	7.00	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48	10.28			
5.25	2.22	7.35		Csikéria		8.56	12.16	9.52			
6.03	2.54	8.07		Bács-Almás		8.34	11.55	9.22			
6.09	3.00	8.13		Almás		8.19	11.40	9.06			
6.33	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15	8.38			
7.07	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40	7.47			

Oda				Szeged-Rókus—Zenta				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.20	1.40	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.45					
4.43	2.04		Rószke	ind.	8.28	5.23					
5.02	2.22	érk.	HORGOS	ind.	8.07	5.05					
5.03	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.49					
5.21	2.58		Bács-Martonos		7.39	4.31					
5.44	3.24		O-Kanizsa		7.25	4.17					
6.04	3.54		Adorján		6.56	3.53					
6.29	4.19	érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.28					

Oda				Kiskun-Halás—Bácsalmás—Rigyica				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	12.05	6.00	ind.	KIS-KUN-HALÁS	érk.	5.44	2.27	10.24			
4.03	12.18	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11			
4.20	12.35	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54			
4.37	12.51	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37			
4											

Olcsóbb mint bárhol!!

*** VILLANYOS LÁMPÁK! ***

A nagyérdemű fogyasztóközönség becsés tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jónevű budapesti bronz-csillárgyárossal összeköttetésbe léptünk s raktárunkat dusan felszereltük a modern-stylú valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali es fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a legolcsóbb áron, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győződtejtük meg.

Kulcsár Sándor oég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országházát**, valamint **a budai királyi palotát** legnagyobbbrészben, **a szatmári dómot**, **a pénzügyminiszteri palotát** stbit **ő rendezte be.**

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is:
uri, női és gyermek fehérneműek; a legújabb napernyők; esőernyők; sétabotok; divatos csipkék, szalagok, ruhadi-szek, fűzők, övek, fátyolok, a legkényesebb bizlést is kielé-gítő valódi angol nyakkendők; börtárcák, china-ezüst és bronz díszműárak, berndorfi alpacca és alpacca-ezüst használati és díszműtárgyak; karlsbadi porcellán kávé-s-, teás-, étkező- és mosdó-service-ok.

Valódi **TRIESTI LINOLEUM** (parafa-szőnyeg) **FUTÓK** és **SZONYEGEK**. Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon” lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — Gyermekkocsik; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák. — A legfinomabb bőr- és szövöttkestyűk; harisnyak

* * * * * óriási választékban bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra. * * * * *

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20-6

Tessék meggyőződést szerezni.

A legpontosabb kiszolgálás!

U
N
O
L
T
E
L
V
E
R
I

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

== KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE ==

Z O M B O R B A N

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

ITT MEGRENDELHETŐK:
VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

KÖZSÉGI NYOMTATVANYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:
HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18. A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.